

[นวียา, จิตติ หน้า 79-90]

การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันกับทัศนคติและพฤติกรรมการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

Media Exposure and Perceptions to Corruption and Attitudes and Behaviors towards Anti-Corruption of the People in Bangkok

นวียา สามณपाल. *วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต*

จิตติ วิทยาสรณะ. *วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต*

Naviya Samonpal. *College of Communication Arts. Rangsit University*

Thiti Vitayasorana. *College of Communication Arts. Rangsit University*

Email : naviyaka@hotmail.com, thitiuit@rsu.ac.th

Received: 24 April 2021 ; Revised: 3 August 2021 ; Accepted: 15 August 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามลักษณะทางประชากร 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันกับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันกับทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันกับพฤติกรรมการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t-test One-way ANOVA และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากร เพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันไม่แตกต่างกัน
- 2) การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
- 3) การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

4) ทศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชัน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

คำสำคัญ : การเปิดรับข่าวสาร, การรับรู้, ทศนคติ, พฤติกรรม

Abstract

The research objectives were 1) to study media exposure about corruption among the people in Bangkok classified by demographic characteristics; 2) to study the relationship between media exposure and perceptions to corruption of the people in Bangkok; 3) to study the relationship between media exposure and attitudes to corruption of the people in Bangkok; and 4) to study the relationship between attitudes towards corruption and behaviors towards anti-corruption of the people in Bangkok. It was considered quantitative research, using a questionnaire as a research instrument for the data collection. The samples were four hundred people in Bangkok. Multi-stage sampling was employed in the study. The descriptive statistics used to analyze data were frequency, percentage, mean, standard deviation, and inferential statistics, including Independent Sample t-test, One-way ANOVA, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The findings revealed that 1) The characteristics of people in Bangkok consisted of different demographic, sex, age and educational level. There was no different media exposure to corruption; 2) The media exposure to corruption had a relationship with the public perceptions of corruption of the people in Bangkok; 3) The media exposure to corruption had a relationship with the attitudes towards corruption of the people in Bangkok; and 4) The attitudes towards corruption had a relationship with the behaviors towards anti-corruption of the people in Bangkok.

Keywords: Media Exposure, Perceptions, Attitudes, Behaviors

บทนำ

จากอดีตถึงปัจจุบันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในสังคมไม่เคยหายไป แต่กลับมีความรุนแรงซับซ้อน และส่งผลกระทบต่อประเทศชาติอย่างมหาศาล เงินงบประมาณต้องสูญเสียไปมากมายกับการทุจริตคอร์รัปชัน โดยที่เงินเหล่านั้นกลับไปอยู่ที่ใคร คนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่แสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองและพวกพ้อง แม้จะมีความพยายามในการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันจากทุกภาคส่วน แต่ก็พบว่า การทุจริตไม่เคยลดน้อยถอยลงแต่อย่างใด การแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันคงจะไม่มีทางเป็นไปได้ หากประชาชนไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่รับรู้ ในผลกระทบที่เกิดจากการทุจริตและคิดว่าการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันไม่ใช่เรื่องของตนเองและเป็นเรื่องที่ไกลตัวแล้วนั้น คงจะเป็นการยากที่จะมีทศนคติและพฤติกรรมในการต่อต้านการทุจริต เพราะฉะนั้น การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตจำเป็นต้องมีการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันในช่องทางต่าง ๆ ทั้งทางวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น ให้เข้าถึงประชาชนเพื่อจะได้ช่วยกันตรวจสอบการทำงานของนักการเมือง ข้าราชการ ภาครัฐ ภาครัฐวิสาหกิจและภาคเอกชน ในการเปิดโปงพฤติกรรมการทุจริตคอร์รัปชัน

ดังนั้น หากประชาชนมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน มีทัศนคติและพฤติกรรมต่อต้านการทุจริต ก็จะเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันได้รับการแก้ไขให้ดีขึ้นได้ ซึ่งการรับรู้เกิดจากการเลือกเปิดรับ และรวบรวมจัดระเบียบของข้อมูลที่ได้รับจากประสาทรับรู้แล้วสมองจะแปลความหมายของข้อมูล โดยการสร้างหรือให้ความหมายข้อมูล โดยอาศัยบริบทของข้อมูลและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องเป็นส่วนช่วยให้เกิดการรับรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว ดังนั้นการรับรู้ของแต่ละบุคคลจึงแตกต่างกัน เนื่องจากบุคคลจะไม่รับข่าวสารทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาสู่ตนทั้งหมด แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนของที่คิดว่ามีประโยชน์ต่อตน ดังนั้นข่าวสารที่หลั่งไหลผ่านเข้ามาไปยังบุคคลจากช่องทางต่าง ๆ นั้น มักจะถูกคัดเลือกตลอดเวลา ข่าวสารที่น่าสนใจ มีประโยชน์และเหมาะสมตามความนึกคิดของผู้รับสาร จะก่อให้เกิดความสำเร็จในการสื่อสาร (กิติมา สุรสนธิ 2533, น. 46-47) สำหรับทัศนคตินั้น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้ และความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง คนใดคนหนึ่ง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งๆ ซึ่งออกมาในรูปการประเมินค่าอันอาจเป็นไปได้ในทางยอมรับหรือปฏิเสธก็ได้ และความรู้สึกละเอียดนี้มีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งขึ้น (สร้อยตระกูล ติวยานนท์ อรรถมานะ 2545, น. 64) โดยพฤติกรรมส่วนใหญ่เป็นการแสดงออกของบุคคลซึ่งมีพื้นฐานมาจากความรู้ทัศนคติ ของบุคคล การที่บุคคลมีพฤติกรรมแตกต่างกันเนื่องมาจากการมี ความรู้ ทัศนคติ ที่แตกต่างกัน ความแตกต่างของความรู้ ทัศนคติ เกิดขึ้นได้ เพราะความแตกต่างอันเนื่องมาจากการเปิดรับสื่อ และความแตกต่างในการแปลความสารที่ตนเองได้รับจึงก่อให้เกิดประสบการณ์สัมผัสที่แตกต่างกัน อันมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคคล (สุรพงษ์ ไสยชนะเสถียร 2533, น. 123-124)

ดังนั้นการที่บุคคลเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันที่แตกต่างกัน ก็จะส่งผลให้เกิดการรับรู้และแปลความหมายที่แตกต่างกันออกไป โดยเมื่อเกิดการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันก็จะส่งผลไปถึงทัศนคติซึ่งอาจมีทัศนคติทางบวกหรือทางลบต่อการทุจริตคอร์รัปชันและส่งผลต่อไปยังพฤติกรรมต่อต้านการทุจริตของแต่ละบุคคลซึ่งแตกต่างกันออกไปด้วย

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงเป็นที่น่าสนใจว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย มีประชากรอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากและมีความหลากหลาย รวมทั้งเป็นศูนย์กลางของประเทศ เป็นศูนย์รวมของหน่วยราชการ และธุรกิจการค้าจะมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันกับทัศนคติและพฤติกรรมต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันอย่างไร ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา เรื่อง การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันกับทัศนคติและพฤติกรรมต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ นอกเหนือจากจะทำให้ได้รับทราบการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันกับทัศนคติและพฤติกรรมต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครแล้ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ยังสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการวางแผนประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันเพื่อช่วยสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามลักษณะทางประชากร

2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันกับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันกับทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชัน ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันกับพฤติกรรมการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

1) ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันแตกต่างกัน

2) การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

3) การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชัน ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

4) ทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ทำให้ทราบถึงการเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน ทัศนคติและพฤติกรรมการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

2) เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงาน หรือองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ฯลฯ ที่ต้องการข้อมูลการเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน ทัศนคติ และพฤติกรรมการต่อต้านการทุจริตของประชาชน จะได้มีฐานข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการสื่อสารเพื่อต่อต้านการทุจริตต่อไป

3) เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมการต่อต้านการทุจริตซึ่งอาจนำไปประยุกต์ใช้และพัฒนาต่อไปในอนาคต

แนวคิดและทฤษฎี

1) แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร

2) แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร

3) แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้

4) แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

5) แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

6) แนวคิดเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ประชาชนทั่วไปที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5,686,646 คน(สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ประกาศ ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560) นำมาคำนวณหากลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งค่า n ที่ได้ คือ 399.97 ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก จาก 50 เขตของกรุงเทพมหานคร ได้มา 10 เขต ดังนี้ เขตบางนา เขตห้วยขวาง เขตหลักสี่ เขตพญาไท เขตดินแดง เขตบางซื่อ เขตลาดกระบัง เขตประเวศ เขตราชเทวี เขตลาดพร้าว

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดขนาดจำนวนตัวอย่าง (Quota Sampling) กำหนดเก็บข้อมูลจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตัวอย่างทั้ง 10 เขต เขตละ 40 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน

ขั้นตอนที่ 3 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) กระจายเก็บข้อมูลครอบคลุมทั้งเพศ อายุ และระดับการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ที่มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close Ended Question) จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วยคำถาม 5 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร จำนวน 3 ข้อ ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน จำนวน 2 ข้อ ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน จำนวน 10 ข้อ ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชัน จำนวน 10 ข้อ ตอนที่ 5 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน จำนวน 7 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics Analysis) โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-way ANOVA และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยพบว่า จากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 400 คน เป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 54.75 เพศชาย จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.25 อายุระหว่าง 31 - 40 ปี มากที่สุด จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 33.25 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 20 - 30 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 อายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 60.75 รองลงมาคือ ปริญญาโท จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00

ตอนที่ 2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน

ผลการวิจัยพบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.08 โดยกลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารทางโทรทัศน์สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.01 รองลงมาคือ Facebook มีค่าเฉลี่ย 3.99 และ Line มีค่าเฉลี่ย 3.71 ช่องทางที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสาร ในระดับปานกลาง ได้แก่ Youtube มีค่าเฉลี่ย 3.43 รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ มีค่าเฉลี่ย 2.87 วิทยุ และ Instagram มีค่าเฉลี่ย 2.74 และ 2.51 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารทาง Twitter และ Blog ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.44 และ 1.98 ตามลำดับ

สำหรับความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันของกลุ่มตัวอย่างนั้นในภาพรวมพบว่าอยู่ระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.80 โดยกลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันทาง Facebook บ่อยครั้งสูงสุด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.77 ช่องทางที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารบ่อยครั้ง ในระดับปานกลาง ได้แก่ โทรทัศน์ มีค่าเฉลี่ย 3.45 รองลงมาคือ Line มีค่าเฉลี่ย 3.44 และ Youtube มีค่าเฉลี่ย 3.08 ตามลำดับ ช่องทางที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารบ่อยครั้ง ในระดับ น้อย ได้แก่ หนังสือพิมพ์ มีค่าเฉลี่ย 2.50 รองลงมาคือวิทยุ มีค่าเฉลี่ย 2.46 Instagram มีค่าเฉลี่ย 2.34 Twitter และ Blog มีค่าเฉลี่ย 2.30 และ 1.85 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน

จากผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.91 โดยกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันอยู่ในระดับมากทุกข่าว ตามลำดับดังต่อไปนี้

อันดับที่ 1 ปัญหาการทุจริตโครงการรับจำนำข้าวเกิดขึ้นในสมัย นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี มีมูลค่าความเสียหายมากกว่าห้าแสนล้านบาท กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.15

อันดับที่ 2 ผอ.โรงเรียนทุจริตเงินค่าอาหารกลางวัน ทำให้เด็กอนุบาลต้องทานขนมเงินคลูกน้ำปลา มีค่าเฉลี่ย 4.14

อันดับที่ 3 น้องแบม นักศึกษาฝึกงานศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง จังหวัดขอนแก่นเปิดโปงขบวนการทุจริตเงินคนจนของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จนมีการขยายผลตรวจสอบทั่วประเทศ มีค่าเฉลี่ย 4.13

อันดับที่ 4 เงินทอนวัดคือการทุจริตเงินอุดหนุนวัดที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจ่ายให้กับวัดในประเทศไทย มีค่าเฉลี่ย 4.00

อันดับที่ 5 การทุจริตระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ(จีทูจี) เป็นการฮั้วประมูล และไม่มีกัส่งข้าวออกนอกประเทศจริง มีค่าเฉลี่ย 3.99

อันดับที่ 6 คดีที่ดินรัชดา เกี่ยวข้องกับนายทักษิณ ชินวัตร ขณะเป็นนายกรัฐมนตรีและคุณหญิง พจมาน ชินวัตร ในการประมูลซื้อที่ดินริมถนนเทียมร่วมมิตร รัชดาภิเษก มีค่าเฉลี่ย 3.90

อันดับที่ 7 การทุจริตจัดซื้อรถและเรือดับเพลิง ส่งผลให้ปัจจุบันยังไม่สามารถใช้งานรถและเรือดับเพลิงได้ มีค่าเฉลี่ย 3.84

อันดับที่ 8 คดีสนามฟุตบอลมีการทุจริตโดยนำวัสดุแผ่นยางสังเคราะห์สำหรับสนามในร่มมาใช้ในสนามกลางแจ้งเพื่อลดต้นทุนในการก่อสร้างทำให้ไม่สามารถใช้งานได้ มีค่าเฉลี่ย 3.70

อันดับที่ 9 คดีบ้านเฝ้าอาหารมีการเรียกรับสินบนจากบริษัทผู้รับทำโครงการ มีค่าเฉลี่ย 3.66

อันดับที่ 10 คดีสนามกอล์ฟอัลไพน์ เกี่ยวข้องกับกรณีสงฆ์ของวัดธรรมิการามวรวิหาร มีค่าเฉลี่ย 3.60

ตอนที่ 4 ทศนคดีที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชัน

จากผลการวิจัยพบว่า ทศนคดีที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 ข้อ ในภาพรวมมีทศนคดีทางบวก มีค่าเฉลี่ย 4.01 มีจำนวน 3 ข้อ ที่กลุ่มตัวอย่างมีทศนคดีทางบวกมาก จำนวน 6 ข้อ มีทศนคดีทางบวก และทศนคดีทางลบมีเพียง จำนวน 1 ข้อ

โดยค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันทางบวกมากที่สุด ได้แก่ การทุจริต เป็นเรื่องที่น่ารังเกียจ มีค่าเฉลี่ย 4.61 รองลงมาคือ การทุจริตทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงวงศ์ตระกูลมีค่าเฉลี่ย 4.52 และไม่สบายใจที่เห็นสังคมไทยมีการทุจริต มีค่าเฉลี่ย 4.47 ตามลำดับ โดยทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันทางบวก ได้แก่ ระบบอุปถัมภ์ควรหมดไปจากสังคมไทย มีค่าเฉลี่ย 4.31 ยอมรับการทุจริตได้ถ้าตนเองได้ประโยชน์ มีค่าเฉลี่ย 4.25 ไม่ควรใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว มีค่าเฉลี่ย 4.20 การทุจริตที่เกิดขึ้นในสังคมไม่ใช่เรื่องของตนเอง มีค่าเฉลี่ย 4.18 และการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่รัฐเพื่ออำนวยความสะดวกเป็นเรื่องที่ใคร ๆ ก็ทำกัน มีค่าเฉลี่ย 3.63 การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์แก่ครอบครัวเป็นเรื่องปกติของสังคม มีค่าเฉลี่ย 3.58

สำหรับทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันทางลบ คือ คิดว่าคนโกงมักรอดพ้นจากการถูกลงโทษทางกฎหมาย มีค่าเฉลี่ย 2.36

ตอนที่ 5 พฤติกรรมการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

จากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.36

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ระดับสูง ได้แก่ ไม่ยอมให้คนใกล้ชิดกระทำการทุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ 4.15 รองลงมาคือ ว่ากล่าว ตักเตือนเมื่อพบเห็นผู้กระทำการทุจริต มีค่าเฉลี่ย 3.73 และไม่นิ่งเฉยเมื่อพบการทุจริต มีค่าเฉลี่ย 3.62 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ระดับปานกลาง ได้แก่ ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการทุจริตให้กับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ย 3.40 เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านการทุจริต มีค่าเฉลี่ย 3.11 เข้าร่วมเป็นเครือข่ายในหน่วยงานต่อต้านการทุจริต มีค่าเฉลี่ย 2.99 เข้าร่วมชุมนุมประท้วงเมื่อพบเห็นการทุจริต มีค่าเฉลี่ย 2.52 ตามลำดับ

สรุปการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันแตกต่างกัน พบว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากร เพศ อายุ และระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 3 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชัน ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชัน ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 4 ทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการต่อต้าน การทุจริตคอร์รัปชัน ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันแตกต่างกัน

จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากร เพศ อายุ และระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Atkin (1973 อ้างถึงใน ศรีนถ์ ยี่หั่นสุวรรณ, 2558, น. 17) ที่กล่าวว่า การที่บุคคลมีการเปิดรับข่าวสารมาก ยิ่งจะส่งผลให้มีหูตาที่กว้างไกลมาก มีความรู้มาก มีความเข้าใจในสภาพแวดล้อมและเป็นคนที่ยืนต่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นมากกว่าบุคคลอื่น ๆ ที่เปิดรับข่าวสารน้อยกว่า และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรพิไลย หอมไกรลาศ (2562) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการเปิดรับข่าวสารและการยอมรับนวัตกรรมบัตรเดบิตเพื่อการท่องเที่ยวของผู้บริโภค พบว่า ลักษณะทางประชากรด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกันของผู้บริโภคไม่มีความแตกต่างในการเปิดรับข่าวสารและการยอมรับนวัตกรรมในการเลือกใช้บริการเดบิตเพื่อการท่องเที่ยว ดังนั้น จะเห็นได้ว่าในชีวิตประจำวันของทุกคนต้องมีการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นเสมอ จึงต้องมีการเปิดรับข่าวสารเพื่อให้สามารถพูดคุยกับผู้อื่นได้ทันต่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม จึงทำให้ เพศ อายุ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน อาจมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันไม่แตกต่างกัน เนื่องจากการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวและเกี่ยวข้องกับทุกคน อีกทั้งในทุกช่องทางสื่อสารยังมีการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันอย่างต่อเนื่อง เพราะไม่ว่าจะเปิดรับข่าวสารในช่องทางใดก็สามารถพบเห็น หรือได้ยินเรื่องทุจริตคอร์รัปชันไม่มากนัก

สมมติฐานที่ 2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

จากผลการวิจัยพบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับแนวคิดของ Klapper (1960 อ้างถึงใน อิศเรศ คำแหง, 2553, น. 26) ที่กล่าวว่า เมื่อบุคคลมีการเปิดรับข่าวสารจากแหล่งข่าวสารใด ๆ แล้ว บุคคลอาจมีการเลือกรับรู้ และเลือกตีความสารที่ได้รับตามประสบการณ์ หรือความรู้ที่มีอยู่ในแต่ละบุคคล และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญจน์ทนทร์ กสิเกษตรสิริ (2556) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการเปิดการรับรู้ผ่านเครื่องมือสื่อสารการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อ เงินสดทันใจสิกรไทย ของผู้ใช้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสินเชื่อ เงินสดทันใจสิกรไทยมีความสัมพันธ์กับการรับรู้เกี่ยวกับสินเชื่อ เงินสดทันใจสิกรไทย ผ่านปัจจัยด้านเครื่องมือสื่อสารการตลาด ดังนั้น จะเห็นได้ว่าเมื่อประชาชนมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันก็ย่อมส่งผลให้เกิดการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันตามประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคล

สมมติฐานที่ 3 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชัน ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

จากผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชัน ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับแนวคิดของ นิติพล ภูตะโชติ (2556, น. 65) ที่กล่าวว่า

ผู้รับรู้แต่ละคนจะมีความสามารถในการรับรู้ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ของบุคคลที่แตกต่างกัน ซึ่งประกอบด้วยทัศนคติของบุคคล คนแต่ละคนจะมีทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน บางคนอาจมีทัศนคติต่อสิ่งที่เกิดขึ้นในทางบวก บางคนอาจจะมีทัศนคติในทางลบ ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทัศนคติของแต่ละคนจึงมีผลและมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของมนุษย์ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพล วัฒนะวิรุณ (2560) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมการใช้บริการเรียกรถโดยสารผ่านแอปพลิเคชันของกลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย พบว่า การรับรู้การสื่อสารการตลาดต่อผู้ให้บริการมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในการใช้บริการ ดังนั้น เมื่อประชาชนมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันว่าการทุจริตคอร์รัปชันส่งผลกระทบต่อ และก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อประเทศชาติมากเท่าใด ก็จะมีผลและมีอิทธิพลก่อให้เกิดทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันด้วย

สมมติฐานที่ 4 ทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการต่อต้าน การทุจริตคอร์รัปชันของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

จากผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับแนวคิดของ สร้อยตระกูล ดิทยานนท์ อรรถมานะ (2545, น. 64) ที่กล่าวว่า ทัศนคติคือ ผลผสมผสานของความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้ และความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง คนใดคนหนึ่ง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ๆ ซึ่งออกมาในรูปการประเมินค่าอันอาจเป็นไปในทางยอมรับหรือปฏิเสธก็ได้ และความรู้สึกเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งขึ้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ พรทิพย์ บุญนิพัทธ์ (2539, น.36 อ้างถึงใน สลิลทิพย์ เลิศพงศภารักษ์, 2554, น. 35) ทัศนคติ หมายถึง ความเห็นที่มีอารมณ์ หรือความรู้สึก มาประกอบเป็นแนวโน้มอันเป็นความพร้อมที่จะทำให้เกิดการแสดงออกในการสนับสนุนร่วมมือหรือต่อต้านสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวรวิดา ไกรเทพ (2556) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการรับรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีต่อการใช้บริการตลาดเสมือน พบว่า ทัศนคติที่มีต่อตลาดเสมือนมีความสัมพันธ์ ในทางบวกกับพฤติกรรมที่มีต่อการใช้บริการตลาดเสมือนของผู้บริโภค ดังนั้น เมื่อประชาชนมีทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันสัมพันธ์กับพฤติกรรมการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันจึงเป็นการชี้ให้เห็นว่า เมื่อมีความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ความรู้ว่าการทุจริตเป็นสิ่งที่ไม่ดีก็จะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมต่อต้านการทุจริตตามมา

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยเรื่อง การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันกับทัศนคติและพฤติกรรมการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) ผลจากการวิจัยในครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันทางโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือ Facebook และ Line สำหรับความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันของกลุ่มตัวอย่างนั้น พบว่า มีการเปิดรับข่าวสารทาง Facebook บ่อยครั้งมากที่สุด รองลงมาคือ โทรทัศน์ และ Line ดังนั้น ในการวางแผนสื่อสารประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ควรให้ความสำคัญกับการสื่อสารทางโทรทัศน์ Facebook และ Line เนื่องจากประชาชนมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันมาก จะได้สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันให้เข้าถึงประชาชนเพื่อที่จะได้ช่วยกันตรวจสอบการทำงานของนักการเมือง ข้าราชการ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคเอกชน อันจะนำมาสู่การเปิดโปงการทุจริตคอร์รัปชัน และควรเพิ่มข่าวสารเกี่ยวกับ

วารสารนิเทศศาสตร์ปริทัศน์ ปีที่ 25 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม 2564)

การทุจริตคอร์รัปชันในช่องทางการสื่อสารอื่น ๆ ให้เข้าถึงประชาชนมากยิ่งขึ้นก็จะมีส่วนช่วยเพิ่มการรับรู้ทำให้เกิดทัศนคติและพฤติกรรมต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

2) ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันทางลบมีเพียง การคิดว่าคนโกงมักรอดพ้นจากการถูกลงโทษทางกฎหมาย จึงควรเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการลงโทษผู้กระทำการทุจริตให้มากยิ่งขึ้นเพื่อสร้างการรับรู้ว่า เมื่อทุจริตคอร์รัปชันจะต้องถูกลงโทษทางกฎหมายอย่างเท่าเทียม ไม่มีใครสามารถรอดพ้นจากการถูกลงโทษทางกฎหมายไปได้ไม่ว่าจะเป็นใครก็ตาม เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันให้เป็นไปในทางบวก

3) ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติที่มีต่อการทุจริตคอร์รัปชันทางบวกมาก ได้แก่ การทุจริต เป็นเรื่องที่น่ารังเกียจ รองลงมาคือ การทุจริตทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงวงศ์ตระกูล และไม่สบายใจที่เห็นสังคมไทยมีการทุจริต นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า พฤติกรรมต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ระดับสูง ได้แก่ ไม่ยอมให้คนใกล้ชิดกระทำการทุจริต รองลงมาคือ ว่ากล่าว ตักเตือนเมื่อพบเห็นผู้กระทำการทุจริต และไม่นิ่งเฉยเมื่อพบการทุจริต ดังนั้นจึงเป็นโอกาสสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริต จะนำประเด็นเหล่านี้ไปใช้เพื่อวางแผนประชาสัมพันธ์พัฒนาการสื่อสารเพื่อต่อต้านการทุจริตต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1) การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังนั้นหากต้องการข้อมูลเชิงลึก การวิจัยในอนาคตอาจใช้งานวิจัยเชิงคุณภาพ และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ หรือวิธีการอื่น ๆ ซึ่งจะได้ข้อมูลเชิงลึกในการวางแผนการสื่อสารเพื่อต่อต้านการทุจริตต่อไป

2) การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มุ่งเน้นศึกษากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร สำหรับการวิจัยในอนาคตจึงควรมีการศึกษาวิจัยในลักษณะเดียวกันกับประชากรในภูมิภาคต่าง ๆ ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร จะทำให้ได้ผลการวิจัยที่มีความหลากหลาย ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันสำหรับองค์กรที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- กัญจน์ทนนท์ กสิเกษตรสิริ. (2556). *การเปิดรับ การรับรู้ผ่านเครื่องมือสื่อสารการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อ เงินสดทันใจสิริไทย ของผู้ใช้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร (Unpublished Master's independent study)*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- กิติมา สุรสนธิ. (2533). *ความรู้ทางการสื่อสาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ฉัตรพิไล หอมไกรลาศ. (2562). *การเปิดรับข่าวสารและการยอมรับนวัตกรรมบัตรเดบิต เพื่อการท่องเที่ยวของผู้บริโภค (Unpublished Master's independent study)*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ณัฐพล วัฒนะวิรุณ. (2560). *การเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมการใช้บริการเรียกรถโดยสารผ่านแอปพลิเคชันของกลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย (Unpublished Master's thesis)*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- นิติพล ภูตะโชติ. (2556). *พฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรพิทา ไกรเทพ. (2556). *การรับรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีต่อการใช้บริการตลาดเสมือน (Unpublished Master's thesis)*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , กรุงเทพฯ.
- ศรันถิ ยี่หลั่นสุวรรณ. (2558). *การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ทัศนคติ และแนวโน้ม พฤติกรรมที่มีต่อโครงการส่งเสริมสังคมของผู้นำเยาวชน ประเทศอาเซียนและญี่ปุ่น ผ่านช่องทางเฟซบุ๊ก (Facebook) (Unpublished Master's thesis)*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ. (2545). *พฤติกรรมองค์กร: ทฤษฎีและการประยุกต์*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สลิลทิพย์ เลิศพงศ์ภากรณ์ (2554) *ความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมการปฏิบัติงานของพนักงาน สถานีโทรทัศน์ Thai PBS ในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ของสื่อสาธารณะ (Unpublished Master's thesis)*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง. (2560). *จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร*. สืบค้นจาก http://stat.bora.dopa.go.th/stat/y_stat59.htm
- สุรพงษ์ ไสธนะเสถียร. (2533). *การสื่อสารกับสังคม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อิสเรศ คำแหง. (2553). *การเปิดรับข่าวสาร ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร กับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลของมูลนิธิเมาไม่ขับ (Unpublished Master's independent study)*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.